

Interviurile de focus grup

– Rezumat –

Weber Cecilia

Participanții interviurilor de focus grup

În cadrul proiectului au fost organizate mai multe interviuri de focus grup, atât în **Oradea** cât și în **Debrecen**. În ambele cazuri, interviurile au fost organizate cu ajutorul a două grupe țintă: partea angajatoare și cea formatoare, respectiv participantă la cursurile de formare continuă.

În cadrul primului interviu au fost invitați să participe cinci persoane, și anume: un inspector din cadrul Ministerului Muncii, doi întreprinzători din domeniul construcției, unul din domeniul agriculturii, și un reprezentant al unei firme de autoturisme.

În cazul celui de-al doilea interviu de grup au participat: directorul adjunct al unei școli profesionale, doi maiștrii instructori, directorul adjunct al AJOFM Oradea, un cadru didactic al Universității din Oradea (secția Formarea Adulților), doi reprezentanți ai ASCO, un mediator (angajat al unei asociații) și două persoane participante ai cursurilor de formare continuă.

În cazul interviurilor organizate la **Debrecen**, participanții interviului de focus grup au fost: un inspector de specialitate (angajat al primăriei, responsabil de pregătirea profesională), directorul unei școli profesionale, reprezentant al unei asociații cu profil de pregătire profesională, directorul unui SRL, un șef de magazin. În ceea ce privește al doilea interviu de focus grup, la acesta au participat persoane care au participat sau în prezent participă la cursuri de pregătire continuă.

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

Prezentarea interviurilor de focus grup

În deschiderea interviurilor a fost prezentată **situația actuală a pregătirii adulților și pregătirii profesionale** din cele două județe. Participanții au căzut de comun acord, în ceea ce privește necesitatea și rolul foarte important al acestor cursuri de formare în dezvoltarea economiei. Totodată, există nenumărate motive care justifică necesitatea dezvoltării acestor forme de pregătire, dintre care au fost amintite: schimbarea dinamică a pieții muncii, care atrage după sine pe o parte șomajul, pe de altă parte impune necesitatea recalificării (dispar meserii tradiționale și apar alte noi, scade interesul față de muncitorii anumitor domenii, precum în construcții, unde nu mai este nevoie de atâția muncitori, dar în schimb, crește interesul față de industria ușoară și servicii, față de unele cunoștințe și ocupații legate de acestea, precum informatică sau limbi străine), îmbătrânirea angajaților, și încadrarea acestora în câmpul muncii, fapt care reprezintă o problemă actuală în toată Europa. (susține inspectorul Ministerului Muncii).

În România problemele legate de numărul persoanelor angajate, reprezintă o problemă reală, deoarece în prezent aproximativ 4 milioane de angajați întrețin 19 milioane de locuitori, și totodată se pare că 200.000 de angajați noi, ar putea asigura cheltuielile a 400.000 de cetățeni întreținuți. Cu toate că, criza mondială economică și financiară a influențat în mod negativ cererea pe piața muncii, participanții au fost de părere că și în prezent ducem lipsa muncitorilor bine calificați și cu o atitudine pozitivă față de muncă. În România pregătirea profesională nu este favorizată, tinerii preferă mai mult liceele, pe urmă facultățile, și doar cei slabi pregătiți se prezintă și urmează cursurile unor școli profesionale. Astfel ajungem în situația ca tinerii care se prezintă pentru anumite servicii, pe de o parte sunt superior pregătiți, dar din punct de vedere profesional sunt insuficient pregătiți pentru activitatea respectivă, a afirmat unul dintre întreprinzători. Raportat la Uniunea Europeană stăm slab cu pregătirea profesională, deci trebuie să schimbăm această situație, sperăm că legea care va apărea în curând remediază această situație. Unanim au fost de părere, că munca profesională calificată și a pierdut recunoașterea morală și materială, astfel nu mai este atrăgător pentru tineri. În viitorul apropiat, pregătirea profesională, trebuie să fie atingă un nivel mult mai ridicat, calitativ

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

PROMOTING THE INTEGRATION OF DISADVANTAGED GROUPS BY COOPERATION IN THE FIELD OF TRAINING IN THE BIHOR-HAJDÚ-BIHOR EUROREGION

FELNŐTT- ÉS SZAKKÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZEMÉLYEK MUNKAERŐ-PIACI ESÉLYEINEK NÖVELÉSÉÉRT A BIHAR-HAJDÚ-BIHAR EURORÉGIÓBAN

COLABORARE ÎN EDUCAREA ADULȚILOR ȘI A PREGĂTIRII PROFESIONALE PENTRU PROMOVAREA OCUPĂRII PERSOANELOR DEFAVORIZATE ÎN EUROREGIUNEA BIHOR-HAJDÚ-BIHAR

vorbind, să se bazeze pe lângă cunoștințe practice ridicate, pe un fond teoretic modern asociat cu abilități din informatică, manevrare de instrumente moderne, cunoștințe de limbi străine. Muncitorul calificat astfel pregătit, își va recâștiga reputația materială și socială.

Angajatorii au subliniat, importanța faptului, că pregătirile în general, și mai cu seamă sistemul de pregătire profesională a adulților, trebuie să se acomodeze și să urmeze schimbările și tendințele de pe piața muncii.

În ceea ce privește **persoanele care participă la pregătirea profesională** sau la cursurile de formare a adulților, în mare parte sunt tineri slab pregătiți sau fără pregătire; persoane de diferite categorii de vârstă, care în urma schimbărilor sociale și-au pierdut locul de muncă, și astfel sunt nevoiți să participe la cursuri de calificare sau recalificare (bine-nțeles, cei mai afectați sunt persoanele cu o vârstă mai înaintată, deoarece în cazul acestora, scad vizibil șansele reangajării, fapt care se datorează vârstei înaintate, capacității scăzute de adaptabilitate unui nou mediu de lucru, nivelului scăzut de cunoștințe în domenii precum informatică, cunoștințe lingvistice. Astfel, aceste persoane sunt nevoite să participe la cursuri de formare a adulților, în vederea obținerii unui nou loc de muncă.

Reglementări legale

În ambele țări sunt reglementări legale, care vin în ajutorul tinerilor aparținând categoriilor defavorizate, care uneori sunt chiar contradictorii. În România, legea 116 din 2002 reglementează situația acestor tineri, având ca scop principal evitarea dezintegrării sociale. În 2011 a apărut un nou program, care are ca scop încadrarea în câmpul muncii a tinerilor marginalizați sociali, cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 ani. Programul enumeră pe cei care aparțin acestei categorii, și totodată formulează și sarcinile Direcției muncii, ceea ce înseamnă pe de o parte stabilirea relației cu angajatorii, pe de altă parte informând tinerii despre posibilitățile din câmpul muncii,

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

www.hungary-romania-cbc.eu • www.huro-cbc.eu

PROMOTING THE INTEGRATION OF DISADVANTAGED GROUPS BY COOPERATION IN THE FIELD OF TRAINING IN THE BIHOR-HAJDÚ-BIHAR EUROREGION

FELNŐTT- ÉS SZAKKÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZEMÉLYEK MUNKAERŐ-PIACI ESÉLYEINEK NÖVELÉSÉÉRT A BIHAR-HAJDÚ-BIHAR EURORÉGIÓBAN

COLABORARE ÎN EDUCAREA ADULȚILOR ȘI A PREGĂTIRII PROFESIONALE PENTRU PROMOVAREA OCUPĂRII PERSOANELOR DEFAVORIZATE ÎN EUROREGIUNEA BIHOR-HAJDÚ-BIHAR

despre cursurile de pregătire, mediere, consultanță, burse de locuri de muncă, modalitățile de obținerea unui loc de muncă în mod organizat, și despre alocațiile materiale posibile. Angajatorii participanți la interviul de grup, au sesizat ca fiind o problemă reală, atitudinea și mentalitatea nepotrivită față de ocuparea unui nou loc de muncă. Deseori, oamenii rămași fără loc de muncă, fie că au participat sau nu la cursuri de formare sau recalificare, nu doresc să ocupe un nou loc de muncă, deoarece reintegrarea pe piața muncii atrage după sine creșterea venitului familiei, fapt care duce imediat la pierderea ajutorului social, dar nu și la creșterea nivelului de viață.

Substratul material al formării adulților

Formarea adulților în România se organizează în cadrul școlilor profesionale, sau funcționează datorită activității unor fundații, instituții private. O parte dintre ele beneficiază de finanțare din partea statului sau din fonduri ale Uniunii Europene, iar o altă parte este cu plată. În cazul cursurilor cu finanțare, de obicei există participanți, dar în cazul cursurilor cu plată se observă o scădere drastică, deoarece persoanele în cauză nu au fonduri suficiente pentru a plăti aceste cursuri, iar angajatorii sunt sceptici în ceea ce privește investiția în noi angajați. Din relatările angajatorilor reiese, că se întâmplă foarte des, ca după ce întreprinzătorul a plătit taxa de școlarizare, și a format un muncitor calificat, angajatul părăsește locul de muncă sau angajatorul nu-i mai poate asigura de lucru, fapt care atrage după sine întreruperea activității angajatului, deci plata cursurilor de formare nu este rentabil.

Astfel ajungem în situația, că cei prezenți recunosc că ar avea nevoie de muncitori superior calificați, dar nu este rentabil să investească în calificarea acestora, astfel la cursurile cu taxă rar, iar în ceea ce privește locurile fără taxă, întotdeauna sunt candidați, dar și aici crește numărul

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

www.hungary-romania-cbc.eu • www.huro-cbc.eu

participanților în cazul în care aceștia primesc și o oarecare indemnizație în cazul participării la curs. Angajatorii ar solicita o reglementare legală care să rezolve această situație.

În ceea ce privește situația din Ungaria, ea este aproape identică. Există o competiție serioasă între cursurile de perfecționare oferite de către stat, acela de tip școlar, și cea privată. Oricum, cele mai reușite sunt acelea, care sunt organizate cu ajutorul finanțărilor pe bază de proiecte, din fondurile Uniunii Europene. La formările organizate de Direcția Muncii și aici sânt mulți candidați, dar autofinanțarea lor nu este nici aici posibilă.

Criterii pentru pornirea unor cursuri

Pregătirea adulților din cadrul școlilor profesionale se face conform specializării școlii respective, corespunzător cerințelor social-economice. Reprezentanții instituțiilor din Ungaria au amintit, că datorită unor bariere legale, nu pot introduce pregătiri conform cerințelor, problemă sesizată și în România. Totodată, în urma interviurilor reiese că, în ambele țări se organizează cursuri de formare doar în ideea obținerii unui certificat de calificare, fără însă a oferi posibilitatea de formare propriu zisă (este cazul tipic, când un muncitor stăpânește anumite cunoștințe, sau este capabil să folosească utilajele specifice unor domenii de lucru, dar nu are calificarea necesară pentru angajarea în aceste posturi

Deoarece interesul formatorilor este să aibă cursanți, este important să inițieze cursuri de pregătire, solicitate de angajatorilor. Angajatorii din România reclamau lipsa unor specializări căutate, ca de exemplu: în domeniul agriculturii, muncitori specializați în creșterea iepurilor, specialiști în brutărie, în tipografie. Toți participanții interviurilor au căzut de comun acord, că în vederea îmbunătățirii ofertei de formare, ar fi necesar de o cercetare a pieței, în vederea identificării necesităților actuale.

În ceea ce privește calitatea pregătirilor, au fost foarte critici atât angajatorii cât și persoanele care au participat la asemenea cursuri. Problema de bază a acestor cursuri este timpul

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

PROMOTING THE INTEGRATION OF DISADVANTAGED GROUPS BY COOPERATION IN THE FIELD OF TRAINING IN THE BIHOR-HAJDÚ-BIHOR EUROREGION

FELNŐTT- ÉS SZAKKÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZEMÉLYEK MUNKAERŐ-PIACI ESÉLYEINEK NÖVELÉSÉÉRT A BIHOR-HAJDÚ-BIHAR EURORÉGIÓBAN

COLABORARE ÎN EDUCAREA ADULȚILOR ȘI A PREGĂTIRII PROFESIONALE PENTRU PROMOVAREA OCUPĂRII PERSOANELOR DEFAVORIZATE ÎN EUROREGIUNEA BIHOR-HAJDÚ-BIHAR

insuficient acordat însușirii cunoștințelor practice. Astfel, un participant a declarat, că după efectuarea unui curs de perfecționare în coafură, a fost nevoi să efectueze pe cont propriu un stagiu de practică, pentru a însuși în mod corespunzător meseria. Pregătirile au devenit preponderent teoretice, nu sânt suficiente nici orele acordate practicii, nici locurile unde pot însuși meseria, subliniau angajatorii (totuși, peste tot sunt căutați muncitori cu experiențe). În cazul unor meserii, nu sunt nici măcar maiștrii, care ar putea facilita procesul de învățare, nevorbind de faptul, că specialiștii existenți, nu divulgă secretele meseriei. Astfel singura modalitate de însușire a unor meserii, poate fi făcută doar pe cont propriu, și astfel cea mai eficientă metodă este transmitere a meseriilor rămâne în continuare cea din cadrul familiei, de la tată la fiu.

În situație favorizată sunt acele persoane, care lucrează într-un anumit domeniu de mai mulți ani, și se prezintă la aceste cursuri pregătire, numai pentru obținerea diplomei în vederea ocupării unui loc de muncă adecvat cunoștințelor (conform cadrului legal, acest lucru a devenit posibil.)

O altă metodă utilizată, în vederea formării angajaților, este acela de calificarea în cadrul unității. Este o metodă eficientă, dar costisitoare pentru angajatori. În cazul unităților de francize, predomină formarea în cadrul unor treninguri și prescripții centrale, care sunt foarte eficiente (a declarat reprezentantul firmei Opel).

Profesorii prezenți la interviu, au scos în evidență problema elevilor proveniți din grupurile defavorizate, care au o pregătire foarte slabă. Mulți dintre ei sunt analfabeți funcționali cu diplomă de opt clase. În pregătirea adulților nu sunt delimitați cei care au deficiențe serioase, astfel toată lumea urmează același mod de pregătire. Formatorii se plâneau de atitudinea lor față de muncă, a lipsei de perseverență, a lipsei capacității de concentrare, lipsa motivației, lipsei de rezistență și lipsei de interes. Ei trăiesc doar în prezent, și nu au planuri pentru viitor. Atât în timpul orelor teoretice, cât și în practică, se opresc din activitatea efectuată deja după o oră și este foarte greu ca să reînceapă ceea ce au făcut. După încadrarea în câmpul muncii, aproximativ 50% părăsesc locul de muncă după scurt timp.

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

www.hungary-romania-cbc.eu • www.huro-cbc.eu

Majoritatea lor nu au în familie modele pentru muncă, poate nu au nici familii, sunt crescuți în casele de copii, unde nu se ocupă suficient cu educarea lor pentru muncă. Sunt greu antrenabili și în pregătirea profesională. În cadrul interviului, s-a vorbit despre importanța mediatorilor, care sunt conducători religioși, sau ale unor grupuri sociale, care îndeplinesc rolul de mediatori între angajatori, școli profesionale și tineri. Datorită mediatorilor, s-a reușit încadrarea a 70 de tineri în școli profesionale și locuri de muncă. Au încercat încadrarea lor în muncă și cu ajutorul taberelor. Reprezentanții de la ASCO au subliniat rolul puternic socializator ale grupurilor religioase, observând că cei care fac parte dintr-un asemenea grup, încetul cu încetul scapă din sistemul de întraajutorare socială.

Neavând scopuri de viață, nu au nici motivație. Scopul pe care-l putem sugera, este speranța unui loc de muncă, fapt care poate ambiționa persoanele în cauză. Din păcate, după angajare, la locul de muncă acești tineri întâmpină alte probleme, au de a face cu prejudecățile mari, și după câteva greșeli și/sau atenționări, în scurt timp părăsesc locul de muncă.

Toți participanții au căzut de comun acord, că trebuie găsită o metodă pentru a facilita socializarea, formarea atitudinii pozitive față de muncă, deprinderile sociale de bază, însușirea competențelor sociale care ajută la încadrarea cu succes pe piața muncii, și în ultima instanță încadrarea lor socială. Astfel de însușiri sunt, mărirea încrederii în sine, încrederea în timpul interviului, formarea unui plan de viață, puterea de decizie, dorința învățării pe tot parcursul vieții. Angajatorii din Ungaria au subliniat importanța implicarea acestor grupuri, în traininguri unde vor învăța și câștiga independență, flexibilitate, atitudine pozitivă, tratarea conflictelor etc.

Angajatorii din Oradea au tratat în mod foarte serios aportul mediei, subliniind faptul că actualmente media transmite modele ireale, care arată numai succesul, și nu vorbește despre drumul lung și greu prin care se poate ajunge la succes. Doi dintre participanți au povestit de drumul plin de efort și muncă pe care l-au parcurs până la succesul prezent.

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

Este foarte greu integrarea tinerilor proveniți din grupele dezavantajate în câmpul muncii, dar totuși există câteva exemple pozitive. În general, angajatorii prezenți la interviu au declarat, că au probleme serioase cu românii, care nu au deloc o cultură a muncii. Este vorba de o generație, care a crescut, fără aș vedea proprii părinți muncind. Cei care au crescut sub îngrijirea statului ridică de asemenea probleme mari. Totuși, există speranțe mai mari în ceea ce privește încadrarea tinerilor, care au crescut în unități mai mici, sau religioase. Dacă înainte de încadrare în câmpul muncii nu putem socializa acest grup de tineri, angajatorii nu vor încadra aceste persoane, degeaba există legile favorizante, și recompense materiale, întrucât angajarea acestora prezintă mult mai multe probleme decât avantaje.

Angajatorii din Oradea susțin că, cursurile organizate sunt insuficiente ca număr, randamentul burselor locurilor de muncă este slabă, și nu văd folosul colaborării cu Direcția Muncii. Mulți participă la aceste cursuri, numai pentru bani, nici nu vor să se angajeze, doar vor să profite de sprijinul financiar oferit pe timpul cursurilor de formare. După părerea lor ,cei care se prezintă la aceste burse de locuri de muncă, nu sunt buni specialiști, pentru că cei buni nu se prezintă la asemenea târguri. Aceste ocazii sunt bune pentru delimitarea specializărilor care lipsesc din paleta ofertei de locuri de muncă. Sunt puțini specialist de înaltă calificare, mai mult avem de a face cu cei care se pricep puțin la de toate. Până ce în străinătate există modalitatea de a testa și a angaja rapid pe cei care se prezintă, la noi asta merge mult mai încet și greoi, se consideră, că Direcția Muncii nu lucrează în mod eficient, ridicând problema privatizării și acestui sector.

În încheierea interviurilor, s-a discutat despre aportul universităților la educarea adulților. Reprezentantul Universității din Oradea spunea, că profesorii universitari , care de fapt se ocupă cu educarea adulților, nu au dreptul de a participa la educația lor înafara facultății ca formatori, deoarece pentru acest lucru și ei au nevoie de alte cursuri de formare.

Alții văd rolul cadrelor universitare în pregătirea specială, avansată, ridicând astfel nivelul calitativ al formatorilor și al cursurilor de formare.

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

PROMOTING THE INTEGRATION OF DISADVANTAGED GROUPS BY COOPERATION IN THE FIELD OF TRAINING IN THE BIHOR-HAJDÚ-BIHOR EUROREGION

FELNŐTT- ÉS SZAKKÉPZÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ SZEMÉLYEK MUNKAERŐ-PIACI ESÉLYEINEK NÖVELÉSÉÉRT A BIHAR-HAJDÚ-BIHAR EURORÉGIÓBAN

COLABORARE ÎN EDUCAREA ADULȚILOR ȘI A PREGĂTIRII PROFESIONALE PENTRU PROMOVAREA OCUPĂRII PERSOANELOR DEFAVORIZATE ÎN EUROREGIUNEA BIHOR-HAJDÚ-BIHAR

In urma discuțiilor am tras concluzia că avem foarte de mult de făcut în ameliorarea pregătirii profesionale a adulților proveniți din grupurile dezavantajate, și ne-am orientat bine când am formulat ca scop al activității noastre, însușirea metodelor de învățare, dezvoltarea competențelor sociale, dezvoltarea personalității și în special ale competențelor de muncă.

Hungary-Romania
Cross-Border Co-operation
Programme 2007-2013

Two countries, one goal, joint success!

European Union
European Regional Development Fund

www.hungary-romania-cbc.eu • www.huro-cbc.eu